

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné feiveteli és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kálics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérik penteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1896. évi április 12-én.

15. szám.

Versecz 1896 április 9.

Magyarországot társadalma tette azzá, a mi. Az tette állammá is. A magyar állam nyelvének és irodalmának renaissancea a mult század végén nem a kormánytól, hanem ennek ellenére a fölébredt magyar társadalomból indult ki, melynek mozgalma azután elhatott a törvényhozás termébe. — Tudjuk azonban nagyon jól, hogy az alkotmányos törvényalkotás igazi korszakáig, a mikor valóban mind a két tényező, vagyis a törvényhozás és a korona egyetértő akarata biztosította a szentesített törvények végrehajtását, tehát 1867-ig, összes törvényeink vagy örökre, vagy jó időközé jámor óhajítások maradtak. Hiszen törvényeink, határozmányainak titkos kijátszása szülte a forradalmat és a szabadságharcot. A szabadságharc után könnyen végelgyöngülésbe eshettünk volna, ha nem önt az országba új, egészséges vért az ellenálló képességű társadalom. A politikai kormányzat szuronyos hatalma nem birt a társadalom erejével.

A magyar társadalomnak tehát nagy feladata, örök hivatása van. Nem szűnt az meg ma sem, sőt talán még nagyobb követelményekkel áll szemben, mint azelőtt.

Most, ezredéves fennállásunk nagy ünnepekor nemcsak jogosult, de szükséges is a kérdés: akarjuk-e megalkotni az egységes, erős Magyarországot? Akarja-e elvállalni továbbra is a magyar társadalom azt a dicső munkát, melyet száz évvel ezelőtt megkezdett, mely ötven évvel ezelőtt a diadal fellobbanásának fényében bámolatba ejtette Európát, melynek eredményét nem bírta semmiféle zsarnokság és intrika megsemmisíteni, hanem átszarmazott reánk és élvezük gazdagságát. De sajnosan érezzük tökéletlenségét is. Ezért kell újra meg újra felhívunk a magyar társadalmat: jer és munkálj tovább, biztosítsd ivadékaidnak a szépen indult vetés gyümölcsét.

Ámde megdöbbenő, aggasztó jelenségek tárulnak elénk. Midőn az ezredéves ünnepen karöltve kellene a nemzeti oltár elé vonulnia mindenkinek, a ki Magyarországon hazáját szereti és imádja, a kinek szent kötelessége hazájának javán dolgozni, erejét növelni, a kinek tudatában kell élnie, hogy ezen a földön, magyar földön csak egy nemzetnek, a magyarnak van isteni rendeltetése, politikai küldetése, történeti létjoga és természetes jövője: belső viszályt, fenekedést, osztály- és felekezeti harcokat látunk járványnyá növekedni. A mindent egyesítő hazaszeretet nemes, közös érzése helyett nem csak szórványosan, de sűrűn látjuk megnyilatkozni az egyéni gyűlölséget. Mintha megújulna a százados átok, midőn magasra

tört nemzeti életünk fája, akkor töri le koronáját a vihar, vagy akkor örli meg összetartó rostjait a belső korhadás férgé. Történetünk lépten-nyomon e gyászos képekkel rettent bennünket. Igy lenne ma is?

Hiába lett volna az új erőre kapott Magyarország küzdelme, szenvedése, fáradtsága, százak és százak vértanúsága és megdicsőülése? Oly sokan vagyunk már, hogy egymás ellen fordulhatunk s kész prédául dobhatjuk saját magunkat a ránk leső fondor ellenségeknek?

A kik nem hatalmat, jogot, vagyont akarnak osztani velünk, mert hiszen részesedtek benne s ha nem, részesedhetnek mindig becsülettel, de ki akarnának fosztani, ki akarnának szorítani bennünket, kiűzni saját otthonunkból, várunkból.

Hihetetlen, hogy a magyar társadalom, mely fenntartója és fölemelője volt hazájának, észre nem térne az utolsó napokban. Hogy ne kívánná önmaga erejével kiűrtani sebjeit, melyek, remélhetőleg, csak időleges természetűi kelevények, még nem mérgezlék meg az egész szervezetet, de alkalmasak rá, hogy megmérgezzék, tönkre tegyék.

A különböző érdekharez mellett egy más nagy betegsége is van a mai társadalomnak, mely azonban közös baj más nemzetekkel; noha egyikben sem tehet annyi kárt, mint a mienkben, hol a társadalomnak még nincs meg egységes nemzeti jellege. Ez a századvégi betegség, minden ideális törekvés fitymálása, elvetése, kizárólag az érdek hajhászása, anyagi előny végezeljával, bármintő úton, még bűnös úton is.

Az egyéni képességnek meg nem felelő, soha ki nem eléghető vágy tolakodó előrenyomulása egyfelől, a vagyontalan, ugynevezett kis emberek nyomása más felől. Ez a mai állapotok kórsága. Az első maga után vonja a számos visszaélést, erőszakosságot, csalást, gyilkosságot, és öngyilkosságot, melyeknek felsorolásától csak úgy hemzsegnék a lapok mindennap s melyek meglazítják, sőt megsemmisítik az embereknek egymás iránt való bizalmát, fölkeltik féltékenységét, irigységét, undorodását emberlársaitól és végre a maga életétől, a másik fenyegető rémet szült, a szocializmust, mely már gyökerében támadja meg a mai társadalmat, még pedig nem a bűnöst, hanem azt is, mely tudna és tud egységes lenni, utópiát irt zászlajára, a kommunizmust, melyet ugyan soha nem fog tudni megvalósítani, de vele elámitja a bajokba döntött, visszaélő, telhetetlen tőke által nyomot proletariátust, melynek nem kell többé sem Isten, sem haza, csak osztzkodás.

Óriási megpróbáltatás előtt áll a magyar társadalom.

Ki mutatja meg neki a herkulési utat, ha magának nincs ereje, hogy azt kövesse?

Csak egy egyetlen jelszót kellene felkapnia: erős magyar társadalom! Ennek megértése és hűséges végrehajtása nem engedné felülkerekedni a szétzüllésre vivő aprólékos, csúf és veszedelmes külön érdekeket. Ebben a törekvésben ki van kötve minden, a mi a magyar társadalmat megfeszíthetja, megdicsőítheti: erkölcsösség, hazafiság, emberszeretet, minden.

Dr. Sz. J.

A katona-élet a kiállításon.

— A honvédség kiállítása. —

Balra a nagy főkaputól, a városligeti úton innen is, túlhan is, meg magán a tavon is egy egész katona-város épült. Erődök, váracskok, a polai nagy és erős bástyák néznek a tóra, s odaszegezik ágyutelepeiket, tul pedig a hatalmas hadihajó mintájára épült tengerészeti csarnok néz fenyegetően vissza, közbul, a tavon monitorok, torpedónaszádok, pontonok járnak; egyik sarokban pedig a balloncaptif száll minduntalan a magasba, hogy a legújabb kémelő eszköz használatát demonstrálja. A szabadban sátrak állanak, golyópiramisok, régi és új ágyukák termekben pedig a katonavilág egész tarkasága, elevensége, a fegyveres erő minden hatalma és ereje kerül szem elé. Amit a modern hadtudomány folmutathat, mind megtaláljuk a hadügyi kiállításon s belelátunk abba a hatalmas, erőtlő duzzadó szervezetbe, amely békénk és nyugalomunk fölött örködik.

De nemcsak a hadviselés eszközeit látjuk, nemcsak a hatalmas fegyvertechnikát, amely a Gusztáv Adolf bőráguyiból hátultöltő Uchatius-ágyukat, a régi, nehéz muskétákból halálszóró ismétlő fegyvereket teremtett, hanem látjuk magát a katonéletet is, amely előttünk folyik le ugyan, de amelyet mégis alig ismer más, csak aki katona volt.

A katonák életét, itt a honvédek kiállításáról szólnak, persze a kiállításon csak képekkel lehetett bemutatni. Fotografiák ezek, nagy pompás fölvételek, amelyek minden mozzanatában ösmertetik a honvéd életét. Mivel a katonaeletnek az egyik fele a kaszárnyában, a másik a gyakorlótéren játszodik le, ez a nagy képgyűjtemény is két főcsoportra oszlik, az egyik a belső szolgálatot és a katonai életet ismerteti, a másik a külső szolgálatot a gyakorlótéren.

Néhány érdekesebb képet bizonyára érdemes lesz ismertetni:

Feltüntetve látjuk a katonaelet legelső momentumát, a sorozást, mikor az állam fiatal polgárai szorult szível várják a sorozóbizottság határozatát, mely azzal a jelentős szócskával, hogy „alkalmas“, megnyitja számukra azt az életet, a melyet a képek további hosszú sorozatában ábrázolva látunk.

Az alkalmasnak talált honpolgárokat ugyanis megtaláljuk legott azon a képen, melyen az ujonczok első felszerelése és felöltöztetése van feltüntetve.

Fontos pillanat a katonaeletben, mikor a fiatal katona a polgari ruhát a katonakabáttal cseréli föl és ezzel a katonai élet viszontagságait kezdi meg. Félénk kíváncsisággal bámul előljáróira és nem tudja eléggé méltányolni az örmester ur magas katonai onérzetét, a ki előtte

a század-raktár kincseit tárja föl s egypár ócska bakancs, ócska nadrág és még ócskább köpeny és az öltözeti, valamint felszerelési cikkek több más bámulatos ócska példányainak átadása által mutatja be azt a gondoskodást, melylyel az állam fiatal katonája iránt viseltetik.

A következő képek a rekruta-élet más fazisait tárják szemünk elé. Ott állanak a kaszárnya-udvaron a százados ur mindenhatósága és mindenlató szemei előtt. Öltötötükön meglátszik, hogy az őrmester ur a ruhakiosztásnál a test és a ruha méreteinek összhangzásba hozatala fölött sok időt nem vesztegetet, mit azonban a századparancsnok szakértő szemmel azonnal fölfedez és az egyes darabok kicserélése által nem sokára mindent katonas rendbe hoz.

Ezek után képek következnek, melyeken már a kész katonát látjuk.

Az ebresztő mélabus melódiaja már felármázta a laktanya-udvar éjelli nyugalomát és behatolt a legénységi szobákba is, a hol a szigorú szobaparancsnok „fel” kiállítással adja tudtul a szoba álmos hadfiainak, hogy most a munka következik.

Szemeink elé tárul ez alkalommal a legénységi szoba, a hol honvédeink a reggeli toalett után vannak elfoglalva és egy másik képen ott találjuk őket a kaszárnya-udvaron, a hol körbe felállítva csukló-gyakorlatokat végeznek, ami közvetlenül a reggeli után mindennap az előjáték a nap folyamán véprehajtandó katonai gyakorlatoknak.

Ne kerülje el azonban figyelmünket az a kép sem, mely a laktanya gyengélkedőszobáját tárja szemünk elé. Ez egy elkerülhetetlen kellemé minden kaszárnyának, a hol ápolást találunk azok a könnyű betegek, a kiknél kilitás van rá, hogy rövid idő alatt felépülnek. A gyengélkedő-szoba abban a pillanatban van lefotografálva, a mikor reggel a foglalkozás előtt az orvos elé járulnak mindazok, a kik testi bánalmak miatt a napi fáradalmak elviselésére nem tartják magukat alkalmasnak. Vannak olyanok is, a kiket e szobába kevésbé testi bánalmak, mint a boldog nyugalom kecsegtető reménye vezet. Az orvos gyakorlott szeme azonban ezeket hamar felismeri és ekkor nyugalom ábrándját nem sokára fáradalmas gyakorlatok keserű valósága váltja fel. E gyakorlatok a fényképek hosszú sorozatán vannak bemutatva, melyek szisztematikus sorrendben a katonai kiképzés minden fazisát ábrázolják.

Mielőtt azonban e képek némelyikét itt előszóval is bemutatnók, vessünk egy pillantást derék honvéd-huszáraink felé és nézzük meg, mi foglalkoztatja őket a laktanyában. Ott látjuk őket a laktanyában. Ott látjuk őket az abraolás előtt, a midőn katonas sorrendben kötényeikben lovaik számára az abraot viszik, majd az istálló mögött, a mikor a löszerszámot tisztogatják.

Festőileg is kifogástalan és megragadó szépek azok a képek, melyek a katonai kovácsmühely belsejét és a lovak vasalását ábrázolják. Nem kevésbé érdekesek azok, melyeken huszáraink a lovagás művészetébe beavatva lesznek. Ezek a huszar-élet kevésbé kellemes mozzanatai vannak bemutatva. A huszar és a ló i. két különböző dolog s igazolva látjuk ezt ama gyakori nézeteltérésekben, a melyek e kettő között a lovardában igen gyakran felmerülni szoktak. De még inkább a midőn e nézeteltérések ama szokatlan megoldása tárul szemünk elé, a midőn a lovas nem valami irigylendő daliás pozícióban a lovarda egyik szögletében találja magát, a míg a ló a másik szögletben prűszkölve élvezzi a boldog szabadság mulandó pillanatát.

A képsorozat második csoportjában, mely honvédgyalogságunk és lovasságunk külső szolgálatát tárja élénk, mindenütt a háboru eshetőségei szolgálnak alapul és ezek a képek híven tükrözik vissza, hogy honvédségünk miként lesz tulajdonképeni hivatására: a háborura előkészítve.

Az egyik képen honvédgyalogságunk támadásra előnyomul, majd egy másikon egy magaslatot tartanak megszállva.

Több képen a tábori élet élénk, festőies és változatos mozzanatai vannak ábrázolva. Szemeink elé kerül a képeken, hogy a harcmező miként változik át a katonai otthonává. A tájéket az apró sátrak tömkelege lepi el, a melyek körül katonáink sűrű csoportokat képeznek.

De nemcsak a honvédgyalogság és lovasság van a képeken bemutatva, hanem megtaláljuk egy hosszú képsorozaton csendőrségünket és a honvédség összes intézeteit is. A képek mindenikét felemlíteni nem volna lehetséges,

miután több száz kép van hivatva arra, hogy az érdeklődő közönséget a katonai-élet minden fazisába beavassa.

Hazánkban a hadsereg iránt való érdeklődés távolról sem oly nagy, mint Európa nyugoti allamaiban, a hol a katonai élet egyes mozzanatait a képes újságokban napról-napra megörökítve látjuk. Talán ezek a képek fokozni fogják a nagy közönségben a honvédségünk iránt való érdeklődést és művészeinknek is bő anyagot adnak jövőbeli alkotásaik számára.

NAPI HIREK.

Halálozás. Fritz, szül. Wieselmayer Anna (a Seiberth testvérek, gözmalom tulajdonosok nagyanyja) élete 89-ik évében szombaton reggel elhunyt. Béke poraira.

Hazafias poharköszöntő czim alatt a következő sorokat közli a „Délmagy. Közlöny”: „Alibunárról jelentik: A helybeli gör. kel. szerb templom beszertelésének századik évfordulója alkalmából Zmejanovits Gavril verseczi püspöki helytartó is Alibunára jött, a hol őt a lakosság diadalivekkel és nagy ovációkkal fogadta. A magas egyházi férfiú, a ki több szerb lelkész kíséretében érkezett az ünnepélyre, maga mondta a jubileumi nagymisét, mely után diszced volt. A vendégek, köztük Kajtár Jenő főszolgabíró és a helybeli, valamint a vidéki lakosság intelligenciájának nagy része, szép számban gyűltek össze a bankettre, melyen egy verseczi ügyvéd poharköszöntőjében különösen hangsúlyozta „a nemzetiségek elnyomását”. Közvetlenül utána Zmejanovits püspöki helytartó emelte ki, hogy Magyarországon a nemzetiségek elnyomásától szó sem lehet. „A hol — ugymond — elődeink száz évvel ezelőtt hazát alapították és azóta üdvöt és boldogságot találtak; a hol nyelvüket, kulturájukat és vallásukat fejleszteni és ápolni képesek, ugyanott üljük mi meg a mai ünnepet és ünnepélyünket minden egyéb fajhoz és felekezethez tartozó testvéreink velünk együtt tartják”. A lelkész szónoklata gyújtó hatást tett a vendégre. A püspöki helytartó, a ki Alibunáron a főszolgabíró vendége volt, több küldöttséget is fogadott és bankett után vissza utazott Verseczre. — Az alibunári szerb templom a községeknek legrégebb épülete és a tiszta barok styben emelt templom, sajátos szépségű és több gondozást érdemelne, mint a mennyiben mostanában részesül.”

Emléfkák a milleniumra. A miniszterium tudvalevőleg elrendelte, hogy hazánk ezredéves fenállásának emlékére az egyes városok, tanintézetek és korporációk egyes fakat, vagy facsoportokat ültessenek. Városunk hazafias törvényhatósága szintén készséggel tesz eleget ezen kívánalomnak, s elhatározta, hogy kedvező idő esetében ma Vasárnap d. e. szép várhegyünknek az úgynevezett Torokfej czimű hegy felé eső oldalában, a kőbánya felett lévő hegyi forrásnál, mely „Milleniumi forrás”-nak kereszteltetik el; a városi tanács meghívott vendégek, és a törvényhatósági bizottsági tagok részvétele mellett szép ünnepélyességek közt 21 drb. fából álló facsoportot ültet. A helyszínen jegyzőkönyvet vesz fel az aktusról, s a legelső fa tövébe vízmentes szelenczébe emlékiratot helyez el. Kívánatos, hogy a hazafias ünnepélyen lakosságunk mentül nagyobb számban vegyen részt. — A fentebbiekkel kapcsolatban örömmel kell regisztrálnunk hogy a helybeli magy. kir. all. főreáliskolában a milleniumi gyümölcsfák ültetését a mult napokban elvégezték — Tisztán hazi ünnepe volt ez a tanári testület és ifjúságnak, de emléke maradandó leend. Minden osztály kapott egy fát, minden osztályból egyik legjelesebb és legjobb viseletű tanuló lett a fa felügyelője. Látszott a fiúk lelkesult arczain, mennyire büszkékök az ő fájukra. Budapest Jozsef igazgató lelkes beszédet intézett az ifjúsághoz, a fakat a fiúk és az utókor kegyeletébe ajánlotta. Mi pedig kívánjuk hogy a mi emlékfáink is daczolva idővel és viharral sokáig maradandó élő emlékei legyenek hazánk ezer éves fenállásának.

A verseczi kiállító képviselője, Matthes János már Budapestre utazott. Lakása: Podmaniczky-utca, 8. ház, 5. pav., I. em., 4. ajtó, hová kiállítóink szükség esetén akár személyesen akár levélben fordulhatnak.

Egyházmegyei közgyűlés. A „Békés Bányai” ref. egyházmegye, a melyhez Békés, Csongrad Csanád, Torontál, Temes és Krassó-Szörény varmegyék ref. egyházai tartoznak, folyó hó 28. és következő napjain Nagy-Kikindán a református templomban tartja f. évi rendes közgyűlést.

A verseczi hegyközség előjárósága ez uton is figyelmezteti a birtokosokat, hogy a kik új szőlőt ültettek azt a városi kataszteri nyilvántartási hivatalban annyival is inkább jelentsék be, ápril végéig mert mulasztás esetén lehet hogy bizonyos előnyöktől elesnek

Új tűzoltóruha. Thomas Antal helybeli szabómester egy újfajta tűzoltó ruhát készített, melyről a szakértők, (katonai és polgáriak) mint igen praktikus és csinos uniformisról, a legkedvezőbben nyilatkoznak. Az új ruhák fotográfiáit a mester már felküldte budapestre a tűzoltó szövetség elnökségéhez. A mi tűzoltóink az új ruhát már elfogadták s zászlószentelésük évfordulója alkalmával már az új uniformisban fognak kivonulni.

A verseczi munkás és betegsegélyző egyesület vezetősége figyelmezteti a tagokat, hogy a tagdíjfizetések ezentul csak Hefőn, Csütörtökön, szombaton és Vasárnap eszközölhetők az egyleti pénztárosnal.

Szülőrekonstrukció a Délvidéken. Orsova környékén mozgalom indult meg az iránt, hogy a trónkretett szülőterületeket államkölcson igénybevitelével felújítják. E tárgyban a mehádiaiak már több alkalommal értekezletet tartottak s a kölcson iránt való kérésüket illetékes helyre már be is nyújtották. A varmegye vezető egyéniségei részéről a folyamodók kérvénye s legpartolobb támogatásban részesült A mehádiaiakhoz az összes községek csatlakoznak, hogy ezzel egyszerre intézhessék el a fontos gazdaságkérdest.

Torontálmege bandériuma. Mint olvasóink már tudják, június 8-ára, mikor ő felsége a millennium alkalmából a fővárosban fog időzni, Torontálvarmegye is diszes bandériumot küld fel Budapestre. Az uri bandériumba összesen 20-an jelentkeztek: Balás Ivan, Botka Béla, ifj. Csavossy Ignác, Csekonicz Iván gróf, Damaszkín Arzén, ifj. Daniel Pál, Daniel Tibor, ifj. dr. Demkó Pal, Jankó Agost, Jenovay Zoltán, Jagodics Bogumil, Koronghy Gyula, Karácsonyi Andor, dr. Perisits Zoltan, Rónay Jenő, Rónay Ernő, Rónay Mihály, Solymos Gusztáv, Urbán Péter, dr. Vinczelidy Ernő. — A népies jellegű bandérium 34 tagból fog állani: Straky Miklós (Zsombolya), Klein Janos és Straub János (N.-Szt.-Miklós), Martin Jakab (Perjámos), Vlemity Rada és Zombori Mihály (Nagy-Becskerek), Mixich Vincze (H.-Kécsa), Braun János (Billéd), Bogdanov Dome (R.-Ujfalú), Morgenstern Adam (Ferenczhalom), Grösse Bernát (Homolicz), Szlanczky András (Ó-Telek), Széler Matyas (Uj-Pécs), Kiss Imre és Varju András (Nagybecskerek), Zseraviczka Milán (Gyala), Wolf Péter (Uj-Szt.-Iván), Wachsmann György (Istvánföld), Bakos János (Keresztes), Wilhelm Lörincz (Szécsány), Laszó János és Milytyev Iván (N.-Kikinda), Guba Károly és Böka János (Pádé), Prvanov Miklós (Kanizsa), Pánits Trifun (Petrovovszellő), Laskay Márton (T.-Vasárhely) Radovancev Lazar (Czrepaja), Szücs András (Torda), Tuczakov Svetozár (Aracs), továbbá a bánlaki járásból Wosching György, Wagner András, Streiner Mihály és Dulovich Makar, kik utóbbi négyen saját költségükön készítették az egyenruhát. A bandériumban résztvevők löszerszámai, egyenruhái, továbbá összes felszerelése már elkészültek, ugyszintén a rendező bizottság is megtette a szabadjegyekre, a fővárosban való elszállásolásra, loélelmezésre vonatkozó összes intézkedéseket. A bandérium tagjai május hó utolsó napjaiban Nagy-Kikindán csoportgyakorlatokat végeznek és június hó 4-én utaznak fel Budapestre.

Tanítók és tanulók a kiállításon. A vallás-és közoktatásügyi miniszter elrendeli, hogy a fővárosban az iskolai szünet jun. 15-ikén kezdődjek és szept. 15-éig tartson. — A főváros nagyobb iskoláit erre az időre kizárólag a tanuló-ifjúság számára lakásoknak rendezik be, még pedig berendeznek ilyen lakásokat: az V. kerületi gimnáziumban, az V. ker. realiskolában, a VI. ker. realiskolában, a VII. és VIII. kerületi gimnáziumban és a református gimnáziumban. A tanulóknak ott semmi egyebet nem kell fizetniök, csak a takarításért egy csekélységet és a butorok kopásáért valamit. Az ellátást a tömegesen felránduló tanuló, a kiket mindig tanaraik vezetnek, a kiállítás területén kapják, reggelit, ebédet és vacsorát. Hozzáértő vezetőkről az országos tanáregyesület gondoskodik. A vasutak is tetemes kedvezményeket nyújtanak. A tanulók második osztályon III. osztályu jeggyel jöhetnek, a harmadikon féláru jegyekkel. A kedvezményeket mind egybevetve egy tizesztendősnel korosabb tanulóknak, aki tehát mindenütt felnőtt számba megy, három napi

MARGIT-CRÉME

hirneves, az elegáns hölgyek által használt arccrème (nem zsíros kenőcs) rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, eltávolítja az arcról mindennemű bőrtisztatlanságot. Egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (mitesszer) ellen. Bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőre kenve az által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy szeplővel vagy májfoltokkal teljesen fedett arc 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Mivel nem z iros, — nappal is alkalmazható, — a crémével bekent bőrön a hölgy por remekül tapad. Ara 50 kr., 1 fnt. Margit-szappan ára 35 kr. Margit-hölgy por fehér, rózsás és crème színben ára 60 kr. — Margit-fogpép 50 kr.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza.

Aradon, Deák Ferencz-utca 11. sz.

Főraktár Verseczen:

Müller Oszkár-féle gyógyszerháza.

Gyomor, mell és tüdőbajok,

étvágytalanság, álmatlanság és gyengeség ellen!

Én csak igazán gratulálni tudok Önnek a Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sörhöz, mely fölülmulthatatlan úgy a rossz emésztés mint egyéb testi bajok ellen. Ezen Hoff János-féle egészségi sör hatása nagyon kellemesen lepott meg, gyomrommal évek óta sok bajom volt és nem tudtam magamon segíteni. Ma teljesen jól érzem magamat, jó étvágyam van. Kérem sziveskedjék ismét 28 üveg sört küldeni, valamint egy kiló vas-csokoládét.

Arkó (Dél-Tirol).

Tichtl Mór, lovag.

A Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé

az ő kitűnő táperekével fölülmulthatatlan hatású él jó ízű. Összehasonlíthatatlanul könnyű emésztésű és gazdag fehérnyetartalommal bír. Ezen Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé tehát vérszegénység, sárgaság, gyengeség, gyomor, idegesség, álmatlanságnál, mint pedig vértelenségben szenvedőknek melegen ajánlható.

Hoff János-féle koncentrált maláta kivonat

Ritkaság a mell-, tüdő- és torok bajokban szenvedők, továbbá minden náthaszerű megbetegedésnél, görcs, köhögés és scrophulitikus betegségeknek.

Hoff János-féle mell-malátacukor

Egyedüli és fölülmulthatatlan szer a köhögésnél rekedtség, és hűdésnél.

Gyermekeknek Malátaliszt, pótlója az anyatejnek.

Hasznoszeri maláta-kávéd ideges állapotoknál.

Hoff János,

udvari szállító

Bécs, Graben, Bräuner-ut 8.

Raktár Versecz részére: Unger J. Reinfeld S. és az összes gyógyszerháza.

Utolsó főhuzás.

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 „	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ 60,— $\frac{1}{2}$ 30,— $\frac{1}{10}$ 6,— $\frac{1}{20}$ 3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$ 20.— $\frac{1}{2}$ 10.— $\frac{1}{10}$ 2.— $\frac{1}{20}$ sorsjegy 1.— forint

legkésőbbben május 2-ig eszközlendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, József-körút 41. szám alatt.

Ajánlja: a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült gözcséplő garnitúrait, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait és egyéb gazdasági gépeit.

1896. évi augusztus 1-től, Váci-körút 32. és József-körút 41. sz. alatt.

Melléklet a „Délvidék“ április hó 12-én megjelent 15-ik számához.

HEILTÜNŐ ÚJDONSÁGI
Milioni katarok
 öt különféle színben.
 ARUK 1 frt. 75 KRTÓI fejebb.
 Kaphatók
Henn Adolfnál.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziser ellentáll az idő megpróbá-
 lásának, mert már több mint 25 év óta megbízható,
 fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik kősz-
 venyél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél
 és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrab-
 ban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyá-
 korta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos
 szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy
 háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és
 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-
 tárban készletben van; főraktár: Török József gyógy-
 szeresnél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen
 óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű
 utánszert van forgalomban. Ki nem akar
 megkárosodni, az minden egyes üveget
 „Horgony“ védjegy nélkül mint nem valódit
 utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók,
 Rudolstadt (Thüringia).

Kathreiner-féle
 KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
 Kneipp-maláta-kávé?

Valódi **egészségi és családi kávé**,
 mely Kathreiner gyártási módja
 által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri.
 Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez
 okból különbözik ezen maláta-kávé
 minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legiz-
 letesebb, legegészségesebb és legol-
 csóbb pótkávé. Természetes tiszta
 gyártmány egész szemekben, miért
 is felette előnyösen használható, az örölt
 s ez okból a vevő közönség által nem

ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta
 idegen anyagokkal hamisítják.

Eleinte csak harmadrészben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi
 kávéhoz, s így az egészségre megbeesülhetetlen hatása mellett minden háztar-
 tásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános
 intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában,
 azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb
 erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a
 legizletesebb ital.

Leikiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége
 érdekében peresztig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az
 értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is eseljük a
 közönséget, a vételnél vigyazni kell a fehér eredeti csomagokon
 látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekében ne engedjék ma-
 gukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner“ sohasem
 szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

Uj rőfös- és divatárú-üzlet megnyitása.

T. CZ.

A legmélyebb tisztelettel hozzuk tudomására, hogy Verseezen báró Baich palota sarkán egy, a mai
 kor igényeinek teljesen megfelelő

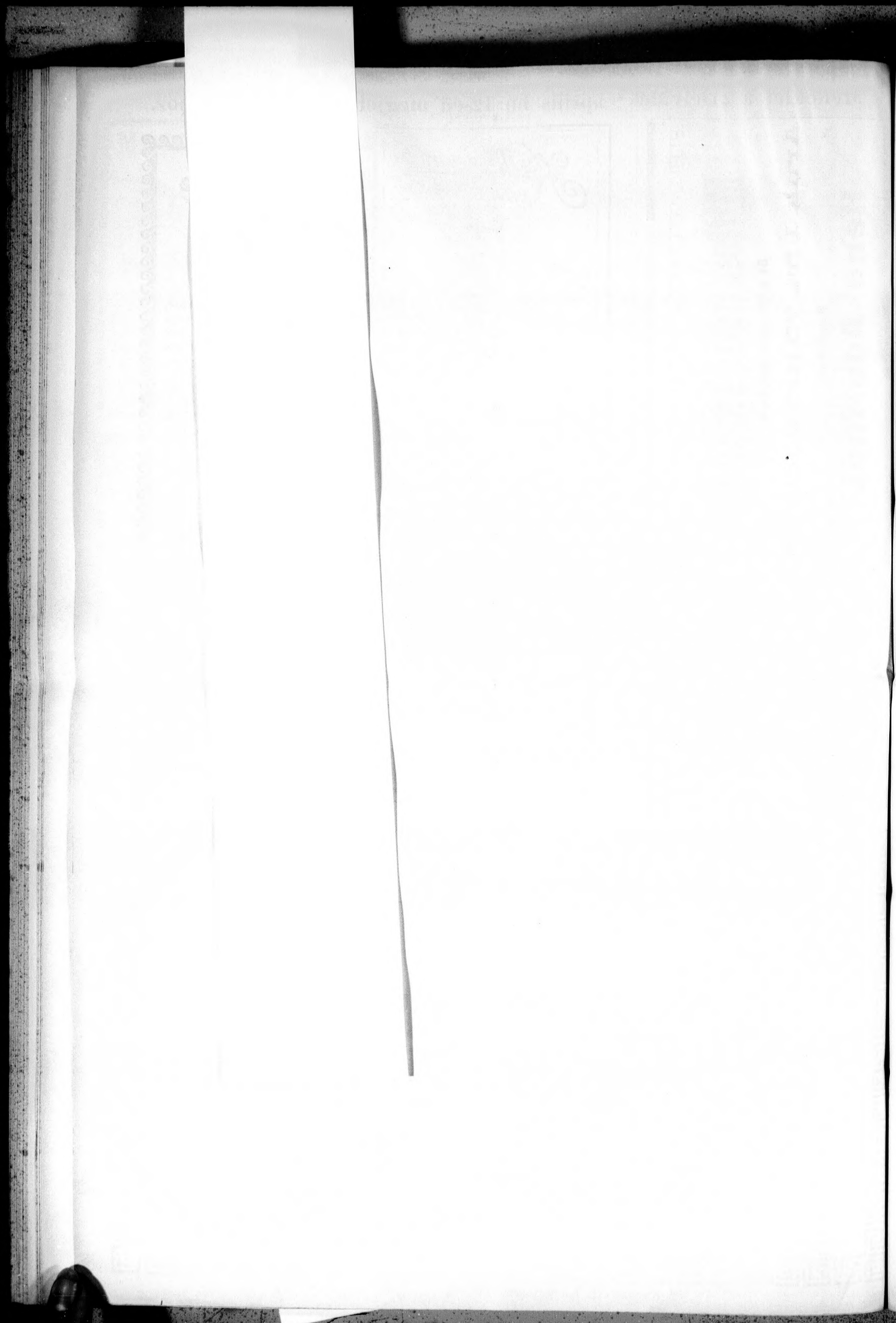
rőfös- és divatárú-üzletet

nyitottunk, illetőleg újlag berendeztük. Óriási raktárt tartunk mindennemű angol, francia és belföldi női- és férfi-
 ruha kelmékből. Piquet, atlasz szatin, francia batiszt és voilokból, fekete és színes ruha. Blouse selyemkelmék
 és selyemkendőkből. Szepességi, Rumburgi, Schleziai és irhoni vászon, törülköző és asztalneműekből, czérna és
 pamut kanavászok, szefir és oxfordból. Jute tapestry, gloria brüsseli futó és összetett szőnyegek. Női és
 férfi fehéreneműekből, nap- és esernyőkből. Ugyisint teljes menyasszonyi kelengyék, minden elképzelhető
 árban. Valamint mindennemű gyászkelmék.

Midőn új üzletünket t. cz. becses figyelmébe ajánlani bátorcodunk, biztosíthatjuk, miszerint főtörekvésünk
 arra fog irányulni, hogy t. vevőinket úgy ár, mint kiszolgálás tekintetében teljesen kielégítsük, miről meggyőződést
 szerezendő becses látogatásuk kéri

illő tisztelettel

Lövenstein és Györi.

a l
sz
fel
Ka

ovr

V

ké
ba
na
ta
sa
es
m
ak
ny
ny
lac
lor
vo
de

lel
a
tér
és

ne
fej
ze
né
me
ért
né
tár
jál
n e
s
u t

do
sze
nel

ese
me
A
titl
ell
ko

ros
mó
gy
ner
me
az

tuc
fö
En
me
ner
len
sza
csa